

Dne 9. maja 1945 — torej pred šestimi leti — je poginila nemška fašistična zver, potem ko je pahnila po šestletnem divjanju ves svet v največjo nesrečo, katere posledice občutno čutimo na vseh koncih in krajih zemeljske oble še danes. V razrušeni Berlin so od vseh strani vkorakali zavezniški in med zastavami zmagovalcev na ostankih porušenega poslopja, v katerem so bili kovali usodo človeštva naduti izvržki »Herrenvolka« in skovali svoj neslavni konec, je zaplapolala tudi ponosna jugoslovanska trobojnica s peterokrako zvezdo. Fašistična Italija je bila kapitulirala že dve leti pred nemškim porazom, s propadom Nemčije pa so propadli tudi vsi večji in manjši fašistični sateliti, ki so bili pomagali nemški zver dolga vojna leta neusmiljeno mesariti po Evropi. Ljudstva vseh kontinentov so dne 9. maja 1945 ob popolni kapitulaciji Nemčije s trudnim veseljem doživela zaključek vojne v Evropi, istočasno pa so z najelegantnejšim upanjem v srcu zahrepenela po dolgem miru, ki naj končno zasije nad človeštvom kakor blagodejno sonce in naj nikoli več ne zaide.

Mir je vrnil našemu delovnemu ljudstvu njegovo domovino. Vračali so se izgnanci, premnogi so se vrnili v razrušene domove, drugi spet na zapuščena polja, zanemarjene vinograde, izsekane gozdove — toda čutili so spet domovino, dihali so ljubi slovenski zrak in srca je sijala iz izmognanih teles, da se bodo lahko okrepili na domači grudi. Že za ta zločin, da je hotel ukrasti to lepo zemljo mirnemu slovenskemu narodu, bi moral prejeti fašistični okupator največjo kazen. Ljubezen do uboge, izropane zemlje je vrnila našemu ljudstvu pogum junaškega naroda, da se je z vso neustrašeno in največjim premagovanjem težav zagrizel v obnovitveno delo in začel graditi novo, socialistično domovino. Z zaupanjem v lepše čase in z vero v dolgotrajen mir, ki ga je naš človek tako zelo potreben, je sleherni pristopil k izpolnjevanju svojih nalog in uspehi požitvalnega in nesebičnega prizadevanja so bili vsak dan vidnejši in pomembnejši. Pod vodstvom Partije je v OF organizirano slovensko ljudstvo začelo graditi svoj petletki.

Nenasitni imperializem, ki je tako neslavno pokopal in Nemčijo i Italijo i Japonsko ter vse njihove satelite Bolgarijo, Madžarsko, Romunijo i. dr. pa se je — izgleda — povampiril in oblekel ruski kozuh. Kakor da ni zgodovina učiteljica narodov, se igrajo sovjetski imperialisti, ki se pač niti iz najbližnjih dogodkov pred šestimi leti niso ničesar naučili, z vojnim ognjem, pripravljajo s svojo kratkovidno birokratsko — omejeno politiko nov svetovni požar. Pripravljajo, želijo, hočejo: vse njihove metode, pa bilo na katerem koli delu zemlje, kažejo to grozno prizadevanje. Korejska tragedija, pariška komedija, kominformščina, značilno nagajanje združenim narodom na kateremkoli zasedanju ali posvetovanju — to so rezultati »mironnega« prizadevanja, ki so ga polna njihova usta. Kar pa zadeva predvsem nas, jugoslovanske narode, je že nad dveletno ropotanje na naših mejah, kjer — vzbujajoč jim najnižje instinkte, hujskajo proti nam svoje pokorne satelite, ki jih imajo nekateri Jugoslavlani še od druge svetovne vojne, pa tudi iz prve, v najtežjem spominu. S polnimi usti o miru pripravljajo novo vojno, ogražajo ves svet, a nas celo vznemirjajo, ker ne moramo postati njih hlapi.

Mi, in ves svet, si želimo miru. Zato pa se tudi nikogar ne bojimo. Že so nas včasih presenetili nemili dogodki, klonili pa nismo še v tako velikih težavah in kažemo tudi bane ponosno svojo pripravljenost, biti vsakomur prijatelj, a nikomur suženj. V borbi za pravico in resnico nismo bili še nikoli sami. In danes je z nami ves svet — z nami pa je zato, ker ljubi mir. Žalostna je bila pred šestimi leti usoda nemškega nacifašizma, še žalostnejša pa bo utegnila postati danes ali jutri usoda napadalnega ruskega kominformizma, ko želi ves svet ohraniti le eno: mir. Človeštvo je preveč trpelo, rane so še vedno pregloboke, steklo je premnogo dragocene človeške krvi, da bi si danes to že dveh svetovnih vojn presito človeštvo dovolilo še tretje gorje. Garancija za to dejstvo je Organizacija združenih narodov, ki bedi nad mirom in bo — v primeru kakršnega koli napada od koderkoli — storila usodo veliko dolžnost; slehernega napadalca pa bo ves človeštvo kaznovalo tako, kakor se spodobi, da je kaznovan vojni zločinec, sovražnik človeštva.

Naši narodi, med njimi naš slovenski narod, verujemo v lepše čase, ne bojimo se nikogar in upamo v mir. »Požitvalni pojdemo v tem lepem mesecu maju na delo. Zraven pa ne bo nihče pozabil, krepiti si za obrambo miru železno pest.

Savinjski vestnik

CELJE, 12. maja 1951

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOSTANJA

LETO IV., ŠTEV. 19 — CENA 5 DIN

Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Naslov uredništva: Celje, Titov trg 1. Telefon 7. Tiska Celjska tiskarna v Celju. Poštnina plačana v gotovini. Četrtletna naročnina 54, polletna 108, celoletna 216 din. Savinjski vestnik izhaja vsako soboto.

Pomladna setev bo skoro končana

Še nekaj lepih in sončnih dni, pa bo setev v našem okraju končana. Po podatkih z dne 5. maja je v privatnem sektorju setev izvršena 85%. Jara žita so posejana 95%, dočim koruza in krompir pa 85%. Setev precej ovira slabo vreme, vendar pa setev kljub temu poteka dobro in zadovoljivo.

Pri pomladni setvi najbolj napredujejo v krajevnih ljudskih odborih: Vojnik, Sv. Vid pri Grobelnem, Sv. Stefan, Sv. Jurij, ob Taboru in Ponikva pri Grobelnem. Tu so s setvijo že skoraj pri kraju in imajo za posejati še samo nekaj poznih kultur. So pa tudi KLO, kot Galicija, Št. Ilj in Šent Andraž pri Velenju ter Sv. Jedert, ki so s setvijo še zelo v zaostanku in to vsled tega, ker se setveni aktivni ne brigajo za pomoč kmetovalcem, ki imajo večje površine za posejati, nimajo pa dovolj delovnih moči in delovne živine, da bi lahko pravočasno obdelali in posejali orno zemljo. Da je okrajni procent izvršene setve še razmeroma nizek je vzrok tudi slabo poročanje.

Ogrožene površine, ki so bile evidentirane v okrajnem merilu se odpravljajo. Kmetovalci, ki so bili v večji meri prizadeti po suši in toči in jim vsled tega seme primanjkuje, so sprejeli seme od okrajnega semenskega fonda, predvsem jara žita in semena krmnih rastlin. Razdeljenega je bilo tudi precej semenskega krompirja, vendar pa radi omejenih zalog, potrebe niso bile krite v celoti. Za ogrožene površine radi vprežne in delovne živine pa se morajo setveni aktivni KLO

sami zanimati. Te je treba odpraviti z medsebojno pomočjo kmetov samih, ali na podlagi uredbe o mobilizaciji vprežne živine in v skrajnem slučaju, da se da zemljo v najem drugim, ki jo bodo lahko obdelali. Pri izdajanju odločb za obvezno preoravanje pa morajo KLO paziti, da dobe odločno restituti, ki imajo sposobno delovno živino.

V državnem in zadružnem sektorju je setev izvršena že preko 85% planiranih površin pomladne setve. S setvijo so že v celoti zaključili v dveh državnih ekonomijah (Činkarna Celje in CRD v Šentpavlu pri Preboldu) in v dveh zadružnih (EKZ Vojnik in Štranice), ter se tu že pripravljajo na druga dela.

Metalurško-industrijska šola v Štorah ponos kolektiva

Ko poročajo kovinarji v Štorah o svojih težavah in lepih proizvodnih uspehih, kaj radi pozabljajo na svojo učno ustanovo, ki se je vključil izredno težkim pogojem pri osnovanju in v razvoju uvrstila med najboljše industrijske šole v LRS Sloveniji.

Komaj je bila zgradba za silo urejena, so pričeli s poukom v novi šoli, pri ureditvi in dograditvi pa so že pomagali učenci. Tako jih je delo najbolj navezalo na njihov novi vzgojni

zavod. Pod strokovnim vodstvom svojih učiteljev in vzgojiteljev so se učenci vedno bolj posvečali pouku in praktičnemu delu. Direktor šole, mlad absolvent jeseniške kovinarske šole, tov. Klinar Anton si s svojimi sodelavci prizadeva dvigniti kvaliteto pouka, učvrstiti disciplino v šoli in v internatu ter skrbti za nabavo dobrih učnih pripomočkov in strojev za delavnice. Posebno v obdelovalnih strojih še čutijo pomanjkanje, zato trpi napredek in strokovno izpopolnjevanje učencev. Danes imajo lepo urejen zasilni internat, ustrezajočo menzo, ki sicer še ni nameščena v pravih prostorih, v šoli lepo čitalnico in mladinski sobo, šola sama pa je moderno urejena in opremljena. Učni uspehi so vedno boljši, zahvaljujoč strogim meram pri vzgoji in učenju stalnemu nadzorstvu in skrbi vzgojiteljev.

Poskrbljeno je seveda tudi za zdravje razvedrilo. Učenci gojijo vse vrste športa, šahirajo, prirejajo tekmovanja, gojijo pesem in mnogo čitajo. Novosnovani mladinski pevski zbor lepo napreduje pod vodstvom tov. Cererja Avgusta. Učenci se ponašajo tudi že z diplomami in pokali, ki so si jih priborili na tekmovanjih in športnih prireditvah. Na letošnjem republiškem tekmovanju industrijskih kovinarskih šol v Mariboru pa so se kovinarski in metalurški učenci iz Štor izredno dobro plasirali. Zasedli so v ostri konkurenci 5. mesto, razen tega pa so se vrnili z dvema republiškima prvakoma — livarjema. Za ustanovo, ki obstoja šele dve leti, je to vsekakor razveseljiv uspeh.

Tudi za proslavo 10. obletnice OF so se učenci Metalurško-industrijske šole v Štorah temeljito pripravili. Priredili so zelo skrbno razstavo svojih izdelkov, med katerimi so posebno pozornost vzbujale Peltonova in Francisove turbine, kupolna peč, plamenična peč in vse vrste ključavničarskega, livarskega ter kovaškega orodja, med ostalimi tudi stružnica, ki so jo izdelali za potrebe svoje delavnice. Odlikte so oddali doma, ker pa nimajo obdelovalnih strojev, so jih morali poslati na obdelovanje v Tovarno emajlirane posode v Celju. Ves teden so se vrstile prireditve na šoli v Štorah. Nogometni turnir, igra v 5 slikah, pevski koncert, roditeljski sestanek, vse s ciljem, da se delovni ljudje, predvsem starši učencev in zainteresirani za vpis v šolo seznanijo z delom in življenjem v šoli in s skrbno, pravilno vzgojo naše mladine v industrijsko kovinarskih šolah.

U. R.

Obiščite razstavo ob desetletnici OF

Spominska razstava narodnoosvobodilne borbe, ki je bila odprta v Ljubljani v počastitev 10. obletnice OF ima velik politični in kulturno-zgodovinski pomen ter zasluži pozornost vsega našega ljudstva. Zbrano gradivo, razni dokumenti, fotografije in drugi podatki, ki ponazarjajo najvažnejše momente naše NOB, pričajo o premnogih žrtvah in junaštvu našega ljudstva v boju proti okupatorju in domačim izdajalcem.

Razstava se nahaja v prostorih gradbenega inštituta v Dimičevi ulici za Bežigradom ter bo odprta ves maj dnevno od 9.—21., tako bo omogočen obisk tudi delovnim kolektivom po opravljenem dopoldanskem delu. Na razstavišče vozi avtobus izpred kolo-dvora in pošte vsake pol ure.

Frontne in druge množične organizacije ter razna društva naj organizi-

PLODNO DELO ORGANIZACIJE ZVEZE BORCEV V CELJU v času tekmovanja za deseto obletnico Fronte

nizacija ZB I. četrti pa je pozvala k tekmovanju vse ostale terenske organizacije ZB v Celju in že takrat obljubila, da se bo borila za prvo mesto. Vnela se je zagrizena borba.

Ob zaključku tekmovanja je komisija ugotovila, da je Krajevna zveza I. četrti ostala mož beseda; dosegla je največ točk in s tem res zasedla prvo mesto.

Med tekmovanjem je imela najboljše uspehe v organizaciji dela. K delu je pritegnila vse svoje članstvo. Razveseljiva je zelo dobra povezava z vsemi množičnimi organizacijami. Pred vsem so se izkazali pri predvojaški in izvenarmadni vzgoji članstva. V času tekmovanja so imeli več množičnih sestankov s predavanji in partizanski večer. Imajo točen pregled nad obvezniki predvojaške vzgoje, nad partizanskimi družinami in sirotami, katerim nudijo vso pomoč. V aprilu so organizirali tudi partizanski pohod v Št. Lenart nad Laškim, katerega se je udeležilo nad 1.000 ljudi. I. četrti prednjači pred ostalimi krajevnimi zvezami tudi v rednem poročanju in v izvrševanju tekočih nalog. Od januarja dalje so člani opravili 2238 ur prostovoljnega dela.

Organizacija ZB I. četrti je prejela kot najboljša v tekmovanju pismeno pohvalo in veliko oljnato sliko marmala Tita ter prehodno zastavico. Drugo mesto si je priborila terenska organizacija ZB Dolgo polje, ki je bila v zadnjih dveh mesecih resen tekmeč za prvo mesto. Prejela je pismeno pohvalo in priznanje, za nagrado pa državno zastavo.

Tretje mesto je zasedla terenska organizacija ZB Jožefov hrib, za kar je dobila pismeno priznanje in pohvalo. Tudi ostale organizacije so v tem tekmovanju vidno izboljšale svoje delo na polju predvojaške in izvenarmadne vzgoje. Vse so tesno sodelovale z ostalimi organizacijami. V prostovoljnem delu se je od teh organizacij najbolj izkazala terenska organizacija ZB Hudinja.

Želimo da organizacije ZB izkoriščajo izkušnje tega tekmovanja in pritegnejo k delu vse svoje člane, ki so bili do sedaj manj delavni. —čič

Važno obvestilo za potrošnike

V zvezi z prehodom na novi sistem prometa z živili objavlja Svet za blagovni promet pri vladi FLRJ tole obvestilo:

Z uveljavljenjem odloka o določanju vrst in količin živil zajamčene preskrbe so prenehali veljati odrezki za meso na živilskih nakaznicah (osnovni in dodatni) za mesec maj. Odrezki za meso na živilskih nakaznicah za junij se razlagajo za neveljavne.

Potrošnikom, ki imajo pravico do denarnih bonov za nakup živil s popustom, bo izdan za maj ves mesečni znesek (po kategorijah, v katere so razvrščeni) ne glede na to, da so v tem mesecu uporabili določeno število odrezkov za meso na živilskih nakaznicah.

Proizvodi na sladkorju (marmelada, džem, sadni sok itd.) ne bodo več v prodaji kot zamenja za sladkor na odrezke »sladkor« na potrošniških nakaznicah. Vsi ti proizvodi bodo v prosti prodaji in ljudje jih bodo lahko kupovali s popustom na denarne bone za nakup živil s popustom.

AKCIJSKI ODBOR

za zbiranje denarnih in materialnih prispevkov za kulturni Dom v Trstu je ustanovljen v Celju.

Podjetja, ustanove, sindikati in društva naj pošiljajo prispevke na tekoči račun št. 620-1-95322-110 pri Komunalni banki Celje.

Posamezniki lahko oddajo manjše zneske na Mestnem odboru OF (Kajuhova ulica 1), kjer se dobe tudi vse ostale informacije.

Velika zdravstvena akcija v šoštanjskem okraju dobro napreduje

Pred avtomobilom opremljenim s fluorografskimi aparati v Smartnem ob Paki je čakala tropica ljudi. Zdravstvena ekipa z Golnika je bila zadovoljna. Udeležba na sistematičnem slikanju in drugih prsnih organov je zelo dobra. Član ekipe je dejal, da je presenečen, ko jih toliko prihaja na slikanje. Prvi dan fluorografiranja v šoštanjskem okraju je pokazal dobre rezultate.

Ljudje še vedno prihajajo. Zglasijo se pri administratorji kjer prejmejo karton s številko pod katero jih vodijo v evidenci.

Fluorografski avtomobil, dar OZN Jugoslaviji, pomeni za vsakega nekaj novega. Med ljudmi so še takšni, ki niso videli rentgenskega aparata; danes pa bodo s tem aparatom pregledani in slikani.

»Ali bodo pregledani vsi prebivalci,« je dejal neki kmet iz Smartnega ob Paki.

»Seveda, vsi morajo biti pregledani, saj bo le takrat uspeła ta zdravstvena akcija,« je pojasnil član ekipe.

Radovednost je bilo čuti pri vseh ljudeh, ki so čakali na rentgensko slikanje pljuč. Za vse so se zanimali. Vedeti so hoteli, kako bo s tistimi pri katerih bi fluorograf odkril bolezen. Člani ekipe so jim radi pojasnjevali in odgovarjali na njihova vprašanja. »Vsakdo, pri katerem bi odkrili tuberkulozo, bo poklican v protituberkolozni dispanzer na ponovni zdravniški pregled. Kdor bo potreben stalne zdravniške nege in zdravljenja bo napoten v zdravilišče za tuberkulozo. Moramo zaostriiti borbo proti tuberkulozi... ostankom preteklosti.«

V avtomobil je vstopila naslednja skupina ljudi. Ti so bili prav tako radovedni kot prejšnji in so zastavljali razna vprašanja na katera so dobili zaželen odgovor. Ko so prišli iz avtomobila so bili videti spremenjeni. Kot bi se jim s srca zvalil kamen nezaupanja; njihovo razpoloženje je bilo spremenjeno. Vesele in srečne so se počutili.

»Tole bo pa dobra stvar,« je dejal nekdo, misleč zdravstveno akcijo.

»Pa tudi precej stane našo državo,« je dodal drugi.

»Ne, ne gre za stroške. Važno je da akcija uspe in da ozdravimo slehernega človeka, da bomo imeli zdrav in sposoben rod...«

Stopil sem proti kolodvoru. Mimogrede sem se s ceste zazrl v lepak, ki je visel na drevesu ob cesti.

»Da, res je kar piše na lepaku. Izkoristimo vsi to priliko fluorografiranja, ki jo nudi socialistično zdravstvo delovnemu ljudstvu...«

N. K.

NAJBOLJŠE FRONTNE ORGANIZACIJE SO PREJELE PRIZNANJA

Okrajni odbor OF Celje-okolice je ob zaključku šestmesečnega tekmovanja podelil najboljšim organizacijam Fronte v okraju prehodno zastavo in pismena priznanja v trajno last kot priznanje za doseg uspehov v organizacijski, politični in gospodarski delavnosti.

Najboljša organizacija OF v okraju Zadobravá (Škofjo vas) je prejela okrajno prehodno zastavo, na III. Kongresu OF pa prehodno zastavo in nagrado od IO OF Slovenije.

Prehodna pismena priznanja in pohvale so sprejeli frontni odbori: Št. Lovrenc (Štore), Ložnica (Zalec), Polžvin (Polzela), Sv. Jurij pri Celju, Škofja vas, St. Pavel, Jurkloster, Dobriša vas (Petrovce), Vitanje, Vransko, Krivica (Prevorje), Zagaj in Sv. Jedert.

Praktične nagrade, ki so jih poklonili delovni kolektivi tovarn najboljše organizacije Fronte, pa so prejele naslednje frontne organizacije: Jurkloster, Polzela, Škofja vas, Krivica in sv. Jurij pri Celju. Želeli je, da bodo tudi ostale organizacije s tekmovanjem nadaljevale. Tako se bodo organizacijsko in politično krepile in izvajale sklepe III. Kongresa OF Slovenije v smislu poglobljanja socialistične demokracije. Za dosežene uspehe tekom leta bodo prejemale najboljše OF organizacije od Okrajnega odbora Fronte prehodne zastavice, a najboljše med njimi bo prejela ob koncu leta zastavo v trajno last.

TEDENSKI PREGLED DOGODKOV

ŠIROM PO SVETU...

V PARIZU NOBENEGA NAPREDKA

Na 46. sestanku namestnikov zunanjih ministrov štirih veseli ni bil dosežen nikakšen napredek.

ZOPET NAPREDOVANJE ČET OZN NA KOREJI

Iz Tokia poročajo, da so zavezniške čete prodirle 8. maja 29 km zahodno od Seula. Ob vznožju korejski obali so Južni Korejci zavzeli Kangan, 14 km severno od 38. vzporednika ter napredovali vzhodno od Indžja. Čete OZN so napredovale na vseh delih fronte 2 do 3 km. Kakor je sporočil zastopnik štaba ameriške 8. armade, so imele te akcije le omejen smoter in ne pomenijo začeta kakšne večje protiofenzive.

Kanadski zunanji minister Lester Pearson je izjavil, da je zelo malo upanja, da bi se korejski spor kaj kmalu končal, da pa so vrata za pogajanja še vedno odprta.

BRITANSKI FESTIVAL ODPRT

3. maja so v navzočnosti angleškega kralja in ministrice za zunanje zadeve v Londonu ob 100 letnici velike razstave odprli veliki festival, ki kaže uspehe Velike Britanije po vojni na področjih tehnike, gospodarstva in kulture.

PRED NOVIMI VOLITVAMI V GRČIJI

Predsednik grške vlade Venizelos je izjavil, da vlada razpravlja o možnosti razpisa novih volitev, ker vlada nima trdne opore v parlamentu. Nove volitve bi bile v septembru.

VIHAREN DAN V ANGLEŠKEM PARLAMENTU

2. maja so v angleškem parlamentu konzervativci močno napadali laburističnega obrambnega ministra Shinwella zaradi izveza strateških surovin in vojne materiala v Kitajsko. Baje so poslali 3700 ton jekla in drugih kovin, vištevih lokomotive, letala in drugo. Konservativci so zagnali velik hrup in zahtevali odstop ministra za obrambo.

NAMESTO BOMB — STARI ZEBLJI

Pred kratkim so na Koreji Amerikanci vržili na križišču in ceste nad tri in pol milijonov starih zebelj. Kitajska motorna vozila so na cestah zaradi defektov obstala, a drugi dan so ameriška letala imela baje lahko delo.

MONTGOMERY V RIMU

Namestnik poveljnika oboroženih sil Atlantskega pakta Montgomery se je sestel s predsednikom italijanske vlade De Gasperi, z ministrom za obrambo, načelnikom generalnega štaba in drugimi. V Italiji je ostal 4 dni.

TRYGVE LIE SE JE VRNIL V ZDA

Generalni tajnik OZN Trygve Lie se je vrnil s svojega potovanja po jugovzhodni Evropi in državah Srednjega vzhoda. Njegovo potovanje je trajalo 15 dni.

...IN V DOMOVINI

VLADA FLRJ ZAHTEVA IZROČITEV VOJNEGA ZLOČINCA ARTUKOVIČA

Vlada FLRJ je zahtevala od vlade ZDA, naj ji izroči vojnega zločinca Andrijo Artukoviča, ki živi danes v Los Angelesu. Artuković je bil notranji minister v Pavelčević NDH in spada med najvišje vojnne zločince, ker je odgovoren za številne zločine in pokoje nad našimi narodi.

KONGRES ZVEZE NOVINARJEV JUgoslavije BO V MARIBORU

Dne 12. in 13. maja bo v Mariboru Kongres zveze novinarjev Jugoslavije. Udeležilo se ga bo okrog 100 delegatov.

V KRATKEM BO ZAČELA »OFENZIVA« PROTI KOLORADSKEMU HROSCU

Kakšno škodo nam lahko povzroči koloradski hrošč ni potrebno, da bi ponovno na široko pisali. Lansko leto je hrošč navlčil čez mejo Italije, kjer ga doslej niso zatirali organizirano. V goriskem in tolimskem okraju je bilo lansko leto že dosti škod. Od tam je prodril tudi v nekatere druge okraje v Sloveniji.

Letos pa izgleda, da so tudi v Italiji razumeli, da je potrebno škodljivca uničiti. Na konferenci pri ministru za kmetijstvo sta bila navzoča tudi dva italijanska predstavnika, kjer je bilo sklenjeno, da bo Italija sodelovala z nami pri zatiranju.

Pri nas se bo proti hrošču v kratkem začela nova ofenziva. Kakšen bo njen uspeh, je odvisno od organizacije.

ZELEZNIŠKA NESREČA NA POSTAJI SLAVKOVC

Dne 28. aprila je prišlo zaradi nepredvidnosti odpravnih vlakov na postaji Slavkovec do nesreče. Tovorni vlak je trčil v cel osebnega vlaka in je bilo pri tem ubitih 6, ranjenih pa 26 ljudi.

OSTANEK KAZNI ODPUSČEN 1097 OBSOJENCEM

Z odločbo zveznega ministra za notranje zadeve Aleksandra Rankoviča je 1097 osebam odpusčen ostanek administrativne kazni.

Ustanovitev Mestnega pionirskega sveta v Celju

Dne 3. aprila t. l. so se zbrali v posvetovalni dvorani MLO v Celju zastopniki pionirskih svetov z območja našega mesta, da ustanove mestni (okrajni) pionirski svet v Celju. Zbor sam je pokazal, da imajo v nekaterih terenskih odborih za našo šolsko mladino mrtvilo. Nekateri sveti navzile pravčasemu vabilu niso bili zastopani in je tako malomarnost dokaz, da ponekod odraščajo ne pojmujemo pomena pionirske organizacije tako, kakor bi bilo v korist in posameznih pionirjev in skupnosti.

Kar se tiče uspešnega delovanja v posameznih krajevnih pionirskih svetih, moramo pohvaliti I., II., III. četrti, Spodnjo Hudinjo in Jožefov hrib, začeli so tudi na Dolgem polju in v Medlogu; prav nič pa ne dela IV. četrti in nas res zanima, kaj pravijo k temu dejstvu tamošnji trije odbori OF. Ali res ni mogoče oživiti pionirskega odreda, ali nimajo morda tam otrok, ki bi jih bilo treba povezati v to važno otroško organizacijo? Naj bi krajevni faktorji v zadevi nekoliko razmišljali! — Kakor v IV. četrti se prav tako ne zganja v Zg. Hudinji. Tudi tamošnji odgovorni funkcionarji bi se morali za otroke nekoliko bolj pozanimati, dati iniciativo za ustanovitev pionirskega odreda in zainteresirati širše kroge za izvenšolsko vzgojo otrok. — V Gaberju so imeli že lep začetak, a je radnji čas vse nekam utihniti. Kje so vzroki? Tam, kjer smo pričačevali največjega razmaha, čisto ne-

ZAHODNA NEMCIJA ENAKOPRAVNA V EVROPSKI SKUPŠČINI

Svet ministrov evropske skupščine je sklenil povabiti Zahodno Nemčijo, naj sodeluje pri delu Evropskega sveta kot enakopravni član in ne več kot premagana država.

GOVORICE O SOVJETSKI ATOMSKI BOMBI

Zapadni tisk je objavil, da je proizvodnja atomske bombe v Sovjetski zvezi nastopila v aktivno fazo. Kljub mirovnemu kongresu in govoricenju o miru ima danes Sovjetska zveza štiri ogromne tovarne za atomske bombe. Okoli atomskega centra je 55 novih letališč na katerih strazi 2000 lovskih letal.

INFORMBIROJEVCI NAPADLI SKUPINO NAPREDNIH FRANCOSKIH MLADINCEV

V Toulouseu so člani KP Francije z železnimi palicami in gumijevkami napadli skupino francoskih mladincev, ki so leplili lepake za javno razpravo o Jugoslaviji. Ranjenih je bilo več mladincev. Mladinci so pred letom gradili študentsko naselje v Zagrebu. Izjavili so potom tiska, da jim nihče ne more zabraniti širiti resnice o Jugoslaviji.

DARILO BELGIJSKE VLADE

V želji, da pomaga ublažiti nesrečo Jugoslavije zaradi suše, je belgijska vlada poklonila Jugoslaviji 1000 ton sladkorja.

PERZIJSKA NAFTA DOKONČNO PODRIZAVLJENA

Perzijski šah je podpisal zakon o podržavljenju perzijske nafte. Ker sta zakon potrdila oba doma je s šahovim podpisom postal polnoveljavna.

V NEKAJ BESEDAH

Generalni tajnik socialistične stranke v Švici je v svojih vtisih iz Jugoslavije dejal, da sedanja politika naše države utegne koristiti vsemu delavskemu gibanju. — V Severni Perziji so našli človeške kosti, ki so stare baje 8000 let. — Vlada Kitajske je zaplenila premoženje britansko-azijske družbe. — V Španiji je stavkalo preveč maja 12.000 delavcev. — Ameriški prezident Truman zahteva nad 60 milijard za vojaške namene v letih 1951-52. — Sovjetska vlada je razpisala notranje posojilo v znesku 30 milijard rubljev. — Ameriška mornariška pehota šteje 200.000 mož, senat pa predlaga, da bi se število zvišalo na 400.000. — Naš poslanik v Urugvaju je izročil poverilnice. — 40 odstotkov dobav Zahodne Nemčije sovjetski koni gre v Sovjetsko zvezo. — V Maidstoneu (Anglija) se je rodila deklica z dvema popolnoma razvitema zobkoma. — Na svetu je več kot 1200 milijonov nepismenih ljudi, kar znaša več kot polovico vsega prebivalstva na zemljski obli. — Iz Izraela sporočajo, da so sirijske obmejne sile napadle izraelske delavce ob meji. — Nekje na Švedskem je pri tekmovalstvu pri krpanju nogavic pred vsemi ženskami zmagal 54 letni samec. — Zaradi stavk v Novi Zelandiji je vlada odločila pripraviti stanje. — Jugoslovanski konzulat v Bratislavi je, na zahtevo vlade CSR zaprt od 1. maja.

zni družbenega pobožnevalnega dela. Na zborovanju, ki so ga opredelili prireditelji, so ustanovili prostovoljno delovno brigado in poslali brzojavko maršalu Titu, Aleksandru Rankoviću in predsedniku zveznega sveta za energetiko Vukmanoviću.

PODPREDSEDNIK VLADE EDVARD KARDELJ SE JE VRNIL V BEOGRAD

Podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve FLRJ Edvard Kardelj se je 30. aprila vrnil z okrevanja v Beograd.

IZJAVNJE ROMUNSKIH IN BOLGARSKIH OBMEJNIH ORGANOV

Romunski in bolgarski obmejni organi so povzročili 30. aprila in 1. maja nova obojena izjavanja na naših mejah. Glede na te najnovejše kršitve naših meja in napade na jugoslovanske granice bo ministrstvo za zunanje zadeve FLRJ napravilo potrebne korake.

PRAV NA KRATKO...

Pred kratkim so v reški ladjedelnici dovršili novo veliko oceansko motorno ladjo »Učeka«, ki je iz lupila na poizkusno vožnjo po Kvarneru, v ladjedelnici v Amsterdamu so pa dovršili veliko oceansko motorno ladjo »Črna gor«. Na naše ozemlje je pobegnila iz Bolgarije cela družina; izjavili so, da so pobegnili zaradi vedno bolj neznosnega nasilja organov bolgarske državne varnosti. — Zvezna vlada je izdala uredbu o odpravi obveznega odkupa mesa, mleka, krompirja, fižola in krme. — V Beogradu je ustanovljena argentinsko-jugoslovanska trgovska zbornica. — Znamo indijski znanstvenik Upadhyaya, ki je obiskal našo državo, bo imel v Beogradu in se nekatere drugih republikah mestih predavanja v socialnem, kulturnem in političnem življenju indijskih narodov. — Jugoslavija razstavlja na vselejmu v Parizu. — V črnogorskem primorju so posadili 39.000 sadik pomaranč, mandarin in limon. — Britanski novinarje, ki so se 10 dni v Jugoslaviji kot gostje Zveze novinarjev Jugoslavije, je sprel cel tovar. Kildrie.

kako zatijaje, neke vrste počitek. Pripravi pa nam vendarle, da bo pionirska organizacija »opet živo zajela gabsko mladino. Treba je le zajeti v svet najglednejše sodelavce iz vrst ljubiteljev naših otrok. Mestni pionirski svet si je zadal različne naloge. Eno važnih vprašanj trenutno je za posamezne odrede ureditve igrice, kajti kakšna pa naj bo pionirska organizacija brez igrice? Potem pa taborenja. Mestni pionirski svet v Celju pripravlja dva taborenja v počitnicah, in sicer v Savinjski dolini, kamor bodo poslani najglednejši pionirji in pionirke v starosti 12 do 14 let. Dajmo našim otrokom sonca, zraka, vode!

Velenjska rudniška ekonomija zaključuje s pomladansko setvijo

Na velenjski rudniški ekonomiji so v letošnjem letu posvetili vso pozornost pravočasnemu oranju ter pomladanski setvi. Pri nekaterih kulturah so celo plan prekorajčili. Ovsu bi morali posejati 78 arov, posejati pa so ga 1,56 ha, jarega ječmena plan ni predvideval, posejati pa so ga 50 arov. Prekorajčenje posevkov ovsu in ječmena je bilo mogoče zaradi preoravanja zato primernih travnikov. V celoti so se posejali krompir, čebulo, sončnice, krmilno peso in detetje, s posevki ostalih kultur za zaključitev. Ogroženih površin nimajo. Ožimna žita so dobro obrodila. F. L.

Le s skupnim sodelovanjem bomo uspešno reševali zdravstvena vprašanja med ljudstvom

Sotrudnik »Savinjskega vestnika« je postavil predsedniku Sveta za ljudsko zdravstvo v Celju tov. Svetličiču nekaj vprašanj, na katera je tov. Svetličič obširno odgovoril.

Kako deluje Svet za zdravstvo in kakšna je udeležba množice pri njegovem delu?

Svet za ljudsko zdravstvo pri Mestnem ljudskem odboru tvori zastopniki vseh zdravstvenih ustanov na področju mesta, v njem pa so zastopniki vseh možnih organizacij.

Svet je že takoj ob svoji ustanovitvi ugotovil da se bo moral pri svojem delu, če bo želel, da bo delo rodilo uspehe tesno nasloniti na množične organizacije, kar se je tudi pričelo izvajati saj smo se tesno povezali z žensko organizacijo in je bila v ta namen izvoljena posebna komisija, ki je razpravljala o tem sodelovanju in sprejela že gotove sklepe.

Naše stremeljenje približati se množicam, prikazati jim problematiko zdravstva in njene službe in iskati pri njih pomoči za rešitev mnogih vprašanj nas je dovedlo, da smo pristopili k uvedbi odprtih sej Sveta, ki se bodo periodično sklicevale.

Omeniti je treba tu, da se je ena seja Sveta že vršila, na njej so bila podana problematična poročila, žal, da na tej seji ni bilo zastopnikov vseh naših podjetij in ustanov ki bi lahko s svojimi predlogi in vprašanji pomagali k izboljšanju zdravstvenih služb v našem mestu. Čudno pa se nam zdi eno, da je Ljudska Pravica par dni po javni seji prinesla objektivno kritiko nekoga o delu javne zobne poliklinike v Celju, kar bi pisec vsekakor lahko iznesel na tej odprti seji, ki bi

to stvar lahko reševala in delno morda rešila. Vsi, ki se zanimajo za ta problem pa bi lahko slišali s kakšnimi objektivnimi težavami se bori Svet pri reševanju zobozdravstvene službe v Celju, ki izvira v glavnem zaradi pomanjkanja terapevtov — zobozdravnikov in dentistov.

Kakšna je bodočnost zdravstvene prosvete glede na boljše zdravstvene prilike v bodoče?

Že v prvem odgovoru sem omenil, da je posebna komisija reševala način sodelovanja med Svetom in AFZ organizacijo na polju zdravstva. Ena glavnih nalog naših ženskih organizacij bo ravno v zdravstveno prosvetnem delu.

Na odprti seji Sveta je predsednica AFZ organizacije v Celju tov. Urbančičeva jasno nakazala naloge žena in mislim, da bi važnost teh nalog le podčrtal. Ženska organizacija pa ni na tej seji sprejela le obveznosti s področja zdravstvene prosvete, temveč se je zavzela nuditi vso pomoč in oporo naši ženi ob porodu. Kaj pričakujemo od naše žene? Prvo bi hoteli tu povdariti potrebo po pomoči ženi nosečnici. V čem naj obstoja ta pomoč, ne bo težko povedati: navajati nosečnico, da bo redno obiskovala zdravnika odnosno babico, da bo vedela, da je ravno njej namenjena novoustanovljena zdravstvena ustanova — posvetovalnica za nosečnice, kjer bodo izvršeni vsi pregledi in kjer bo dobila vsa potrebna pojasnila. Navajati in prepričevati nosečnico o važnosti vseh preiskav, ker nam je zdravje nosečnice, kakor tudi bodočega otroka važno, ker le tako bo narod krepak.

Lepi uspehi trgovin državnih posestev v Šoštanju in Velenju

Okrajno poverjenstvo za trgovino in prekrbo v Šoštanju je letos odprlo dve trgovini državnih kmetijskih posestev: eno v Velenju, a drugo v Šoštanju. Obe trgovini zalagajo s poljskimi pridelki in ostalim živilcem kmetiče delovne zadruge, zadružno ekonomijo in državno posestvo v Ravnah. V obeh trgovinah je na zalogi dovolj maščob, slanin, medtem ko ne morejo ustreči povpraševanju po čebuli in jajcih.

Trgovini najbolj zalagata zadruge v Bošni in Radmirju, delno tudi zadruge v Mozirju in državno posestvo v Ravnah. V obeh trgovinah prodajajo mast po 350 do 400 din, kmetje pa po 500 do 600 din in še dražje.

MATI KAJ ŽELIŠ VEDETI?

Bodočnost naroda je v njegovih otrocih. Zdravje otrok, ki bodo dorasli v zdrave člane družbe, mora biti naša glavna skrb in ta sloni predvsem na naših materah. Naša socialistična družba si prizadeva, da olajša materam in otrokom težko breme in jim nudi svojo pomoč pri snalbolj koristnem družbenem delu.

Mladim materam primanjkuje izkušenj. Živo čutiljo potrebo po nasvetih zdravnikov in drugih, ki jim je zdravje razvoj in bodočnost naših najmlajših srčna briga.

Na iniciativno odbora za organizacijo »Teden matere in otrok« bodo organizacije AFZ

Jajca se v trgovinah po 8 do 10 din, pri kmetih pa po 15 din, slanina po 350 din, kmetje je prodajajo po 500 do 600 din, čebula je po 120 din, na kmetih po 180 din, pa tudi dražje. Belo moko prodajajo v obeh trgovinah po 180 din za kg, enotno moko pa po 140 do 160 din.

Poslovodji obeh trgovin sta sklenila s ekonomijami in posestvi pisemne pogodbe za dobavo pridelkov. Trgovini sta dosegli v prvem mesecu poslovanja lepe uspehe. Dnevni promet denarja znaša povprečno 20.000 din. V enem dnevu so imeli celo 60.000 din prometa. F. L.

V prihodnjem tednu prirejale na vseh terenskih diskusijskih ure, ki jih bodo vodili zdravniki specialisti. Odgovarjali bodo na vsa vprašanja, ki bodo predložena bodisi pisмено, ali ustmeno pred ali med diskusijsko uro.

Vsaka mati bo imela priliko s tem obogatiti svoje znanje in bo dobila najboljše nasvete v vseh zadevah, ki so ji nejasne in ji prizadevajo skrbi.

Ker se bodo vršile diskusijske ure na terenih in se jih bo lahko udeležila vsaka mati z najmanjšo izgubo časa, je pričakovati, da bodo prireditve dobro obiskovane.

Zdravstvena služba v Žalcu in okolišu

V zdravniški okoliš Žalca poleg trga samega spada še osem KLO, skupaj 8500 prebivalcev, katerim nudi zdravniško pomoč lepo urejena sektorska ambulanta. Ustanova ima v lični enonadstropni hišici ordinacijo in čakalnico, kjer zdravniki dnevno pregledujejo bolnike. Dnevno je odprta tudi zobna ambulanta. V ustanovi je tudi posvetovalnica za matere in otroke. V Žalcu je tudi lekarna in sedež babice. Letos bodo ambulanti prizidali še prostore za protituberkulozni dispanzer. Tu bo svedra treba dobiti številnih prostovolnih delavcev.

Splošno zdravstveno stanje v tem okolišu ni povsem zadovoljivo, kar je posledica nepopolnosti prebivalstva. V preteklem letu je bilo dosti primerov skrlatne, oslovskega kašlja, rdečice, norice, predvsem pa griže, bolezni pa so bile pravočasno zatrite.

Zdravstvena neprosvetlost ljudstva se odraža tudi v tem, da je bila udeležba otrok pri cepitvah zelo slaba. Delno je za to neuspeh kriv tudi val gripe in slabo vreme. Zdravstvena zaščita v zadrukah je tudi slaba razvita. V Arji vasi, kjer šteje združeni kolektiv skoraj 200 članov, nimajo nobenega združnega higienika, dasiravno so bili pisмено opozorjeni, naj pošljejo nekoga na tečaj RK. Zdrušniki imajo posebne ugodnosti, katerih se ne poslužujejo. Za njih je po uredbi določena le malenkostna pristojbina za pomoč v ambulantno polikliničnih ustanovah (v ambulantni 10, na domu 15 din).

Iz tega je razvidno, da je treba povečati zdravstveno delo med ljudmi. Množične organizacije in KLO naj pošiljajo ljudi v tečaj Rdečega križa. V kratkem bo treba tam, kjer se to ni vpeljalo, postaviti obratne, vasko in šolske higienike. Mnogo pomagajo tudi zdravniki iz Novega

Celja. Omenimo še to ustanovo. Zdravilišče za tuberkulozne bolnike v Novej Celji ima premalo postelj za naknadno zdravljenje. Lahko bi s malimi sredstvi uredili v bližini primerno poslovanje v ta namen (n. pr. grad v Zalogu ali graščino Prešnik).

V Šmartnem ob Paki je bila skupščina Okrajnega odbora Rdečega križa

Na splošno je bila letna skupščina zelo slabo pripravljena. Udeležba je bila manjša od polovice povabljenih članov, za kar je deloma kriv tudi okrajni odbor, ki ni pravočasno obvestil delegatov in ni določil primernejšega časa za pričetek. Na skupščini so iznesli pomanjkljivosti in uspehe o delu organizacije Rdečega križa. Ugotovili so, da se je šele zadnji čas delo organizacije malo popravilo. Morda je bilo uspešno več, pa zaradi malomarne evidence niso prišli do veljave. Obravnavali so zdravstveno prosveto med množicami, govorili o važnosti organizacije Rdečega križa v mirnem času, se bolj pa v vojni in o drugih perečih vprašanjih. Skupščino je obiskal tudi predsednik Glavnega odbora RK tovarš Jože Lampret iz Ljubljane.

Na skupščini so ugotovili, da je v šoštanjskem okraju 3000 članov in 2000 podmladkarjev. Za podmladkarje so imeli lani 80 zdravstvenih predavanj. V Šoštanju so organizirali dva tečaja za prvo pomoč, katerih se je udeležilo 60 članov.

Ob zaključku so sprejeli razne sklepe, med njimi tudi tega, da se bo v tem letu število članov povečalo za 1500 ljudi in pobožljali delo okrajnega, kakor tudi krajevnih odborov Rdečega križa.

Najboljše pošte v šoštanjskem okraju

V prvem tromesečju letos so dosegle v morilu šoštanjskega okraja najboljše uspehe pošte Velenje, Ljubno in Nazarje. Velenjska pošta je presegla produktivnost za 40%, odlikovali so se tudi v pisanju številna lastnih napak, imeli pa so tudi največje število opravljenih telegramov. Ljubinska pošta je dosegla največ 97% produktivnosti, ugotovili so največ tujih napak ter skrbeli, da so brzojavke po najkrajši poti prišlele do naslovnika. Nazarska pošta — najmlajša v okraju je produktivnost presegla za 13%, imeli so najkrajši čas med dohodom in izročitvijo brzojav, oba uslužbenca Avgust Kriznik in pismošojca Anton Lenko, pa tudi mnogo delata pri raznih organizacijah. Nazarski pošti je zelo resen tekmecek gornjegrajska pošta, ki se odlikuje predvsem pri malem številu lastnih napak. F. L.

SPOROČILO NAROČNIKOM!

Zaradi pomanjkanja in visoke porabljive časopisnega papirja na svetovnem trgu so se znatno povečali stroški za izdajanje lista. To nas je prisililo, da od 1. maja t. l. dalje — v skladu z dvigom cene papirja — povišamo ceno našemu listu na 5 din izved, kadar bo na 4. straneh, cena 3 din pa ostane še naprej v veljavi, kadar bo izved na 2. straneh. Odslej znaša četrtletna naročnina 54 din, polletna 108 din in celoletna 216 din.

Prosimo vse, ki še niso poravnali naročnine za drugo polletje, naj to storo še v tem mesecu. Tisti pa, ki so plačali naročnino že vnaprej, pa naj nakažejo samo razliko, ki bo naznačena že na poslani čekovni polovnici. Uredništvo in uprava »Savinjskega vestnika«.

Kaj pričakujemo od zdravstvene prosvete. S pravilno zdravstveno prosveto bomo vzgojili naše mlade žene matere, da se bodo ravnale po najnovejših zdravstvenih izsledkih moderne medicine in opuščale stare navade glede zdravljenja različnih bolezni in poškodb. Vzgajati ljudi, da bodo iskali zdravniško pomoč pri zdravniku odnosno strokovnih medicinskih kadrih ne pa pri raznih mazačih.

Ne mislim tu na zdravstveno prosvetno delo, ki se tiče le zdravljenja bolezni, nege dojenčkov itd. temveč mislim, da bo ena velikih nalog na polju zdravstvene prosvete posvetiti vso pozornost ravno higijeni prebivalstva, komunalnim problemom, ki se v glavnem nanašajo na stanovanjsko vprašanje, vprašanje snage mesta, kanalizacije itd.

Z izvedbo teh načrtanih nalog mislim, bo najbolj pokazano, da je bila naša pot na polju zdravstveno prosvetnega dela pravilna.

Kako je z gradnjo bolnice in zdravstvenega doma?

Započeta gradbena dela na novih zdravstvenih objektih in predvidene preureditve ter izboljšave na obstoječih predstavljajo ogromen znesek za investicije, katerih doslej v izdatnejši meri gospodarstvo Mestnega ljudskega odbora ni moglo prenesti. Poleg problemov zdravstvenih investicij mora Mestni ljudski odbor, češar se moramo vedno zavedati, investirati znatnejše vsote za ureditev perečih komunalnih problemov, predvsem za gradnjo stanovanjskih zgradb, kanalizacijo, ureditev mesta itd. Dosedanje težave, glede finančnih sredstev kakor tudi glede gradbenega materiala in drugega so znatno ovirala izvršitev teh nalog. Z reorganizacijo državne uprave in gospodarstva bodo nastale boljše in realnejše možnosti, da se bodo zlasti zdravstveni objekti v doglednem času spravili v sklad z najnujnejšimi potrebami. Dejstvo je, da se te ustanove namenjene vsemu gravitacijskemu področju mesta Celja, ki v zdravstvenem pogledu zajema okoliš več okrajev s skupno nad 250 tisoč prebivalci. V letu 1950 na primer je Celjska javna bolnica zajela v zdravljenje le 26% prebivalcev iz Celja, iz drugih okrajev pa 74% prebivalcev.

Dolžnost vseh teh okrajev bo, da s svojo povečano gospodarsko močjo rešijo investicijske probleme zdravstvenih objektov. Mestni ljudski odbor namerava še v teku leta dovršiti polovico tkzv. Zdravstvenega centra, s čemer bi se sprostito okrog 40 stanovanj kar je tudi eno najbolj perečih socialno zdravstvenih vprašanj. V drugem letu pa namerava dovršiti drugi del objekta, ki bo služil ambulantno polikliničnim svrham. Po zagotovitvi republiškega Sveta za ljudsko zdravstvo bo možno še letos dovršiti kirurški trakt in trafopostajo ter pričeti z dokončno ureditvijo tuberkuloznega oddelka v javni bolnici. Svet za ljudsko zdravstvo si bo v bodoče prizadeval s pomočjo množičnih in političnih organizacij zagotoviti potrebno sodelovanje okoliških okrajev, tako da bi še v teku leta opravili mnogo več del kot jih za enkrat predvideva program Mestnega ljudskega odbora.

Vabimo k sodelovanju vse, ki jim je zdravstvena služba našega mesta pri srcu. Svet je pripravljen odgovorjati na vsa vprašanja, ki bi mu jih postavili kdorkoli s polja zdravstva. Udeležite se odprtih sej, ki se bodo sklicevale periodično in na njih sodelujte s svojimi predlogi in objektivnimi kritikami. Le s pomočjo in sodelovanjem vseh zainteresiranih bomo rešili vse naloge, ki jih Svet sam ne more uspešno rešiti.

Pionirski odred na Sp. Hudinji

bolj deluje dramski krožek. Vse obveznosti, ki so jih pionirji sprejeli za poštastev 10. obletnice OF, so bile zadovoljivo izpolnjene. Tako se je dne 15. aprila vršil poučni izlet na Stari grad; dne 21. aprila je dramski krožek z lepim sporedom sodeloval pri proslavi OF, ki so jo priredile množične organizacije. Druge obveznosti pa se izpolnjujejo, n. pr. nabavili si bodo zastavo odreda ter izdelali posebne značke za člane posameznih krožkov; tovariše, ki še niso

KULTURNI PREGLED „SAVINJSKEGA VESTNIKA“

Dr. Jos. Tominšek:

MUZEJSKO CELJE

»Kako? Muzejsko Celje? Mar ne Celjski muzej?« »Kajpada tudi to; pa najprej muzejsko Celje.«

Celje je res samo ob sebi muzej. Kaj spada v muzej? Značilni predmeti iz preteklosti, čim znamenitejši, redki, dragoceni ali mogočni, tem važnejši so; čim starejši, tem dragocenejši; iz prastarine je vsak drobec visoko vrednoten. Taki predmeti katerih koli vrst so »muzealije« in se shranjujejo v muzejih ali označujejo in čuvajo na svojem mestu. Moramo jih poznati; nevedeti jih ne »vidijo«, ker jih ne presodijo. — Celje je zelo stara naselbina; dokaz njegove pomembnosti je, da je do današnjega dne ohranilo tisto ime, s katerim je bilo pred blizu devetnajst stoletji prvokrat zapisano; naselje samo je seveda še starejše. Kot staro mesto je ohranilo za stare čase ne samo znake in sledove, ampak očitne ostaline. Najogromnejši je pač Stari grad; pomislite: ko bi ta grad stal sredi mesta, kakor v Rimu kolisej ali v Pulju starorimski teater! V mestu imamo štiri stare obrambne stolpe; kdo pozna vse štiri? Stari trdnjaviški zid je na raznih mestih ohranjen; kdo se zmeni zanj? Kanalizacija je deloma še rimska; kdo jo pokaže? Take muzealije (več je manjših) je treba vidno zaznamovati in na nje paziti. (Opozorjam na Mirje v Ljubljani!) To velja tudi za pomembnosti iz novejših in najnovejših dob. Taki »javni muzeji«, vidni vsemu svetu, spomin preteklosti, opomin in pobuda za bodočnost, svetovna vest, ponos in obžalovanje, taki so narodna in človeška dolžnost. Taki javni muzeji so še prerediti; dva že imamo v Celju, na Trgu svobode in pred pošto ter kot nadomestek nekaj uličnih imen. Ni pa še stometerskega mavzoleja na Frankolovem... Grobovi še tulijo, čakajo na trombo vstajenja!

Razen Celja (z okoljem, ki sega od Boča do Bohorja, Kozjaka, Mrzlice, Olšove, Logarske) kot muzej imamo tudi Celjski muzej. Letos obhajajo sedemdesetletnico, ustanovljen 1881; skromno nastanjen v poslopju Glasbene šole (lapidarij je še zdaj tam) in bomo dotiran v prejšnjih državah. Naša mladostna bodra republika je muzeju prepustila najpomembnejšo mestno stavbo, takozvano »Grofijo«, je za zavod imenovala potrebno, strokovno kvalificirano osebo in odredila primerno dotacijo. Uprava pa je zadelala na velike težave, ker je med zadnjo vojno bomba zgodovinsko stavbo hudo prerušila in je popravilo ter dopolnilo takega poslopja težko, odgovorno, koščljivo, drago. Dela pa se na restavraciji trajno in sistematično, prostor za prostorom. Redki pasanti, ki jih pot zanevajo na tihi Muzejski trg, ne vidijo pravzaprav nič drugega kakor odprto stebrovje arkad. Ko bi se oglašili v pisarni uprave, bi se jim razkazala vrsta sob, ki so i same dokončno popravljene i z muzealijami strokovno zavzete.

V bistvu prava otvoritev muzeja je bila 27. aprila kot spominna razstava v počastitev desete obletnice OF. Ne moremo si zamisliti zvišenejšega povoda in dovolj priznavati popolnega uspeha. Več oddelkov obsega muzej in več jih ima v načrtu; v ponos pa mu je lahko in v zadoščenje služi vsemu ljudstvu, da se kot prvi otvorja v sedaj dosegljivi dovršenosti prav »Odelek narodnoosvobodilne borbe«. Ob-

Ingoličevi „KRAPI“
v Št. Juriju pri Celju

Sredi meseca aprila je SKUD »Bratov Ipavcev« v Št. Juriju pri Celju uprizoril Ingoličeve »Krape«. Igra je za diletantske odre lahko uprizorljiva, saj je nalašč zanje napisana. Vsebuje gladko tekoče pogovore, je nekoliko zabavljiva s sodobnimi in predsodobnimi ocvirki in reminiscencami, ki silijo k smehu. Za igralce ni zahtevna, zato so jo študentski diletanti vsak po svoje in dobro zaigrali. V glavnih vlogah pisatelja, poslanca, župana, učitelja, sreskega načelnika in njegove žene ter prosta so nastopili že preizkušeni amaterji. Čutilo se je, da so dosti samostojni, da znajo vloge in da se ne oslanjajo na šepetalca, kar je prepoznal prvi primer pri diletantskih predstavah. Gledalci pa seveda tam, kjer igralca poznajo, v mnogočem presojajo po osebnem odnosu. Igra se tudi ni izognila napakam vseh podeželskih odrov; bila je namreč proti koncu manj izdelana.

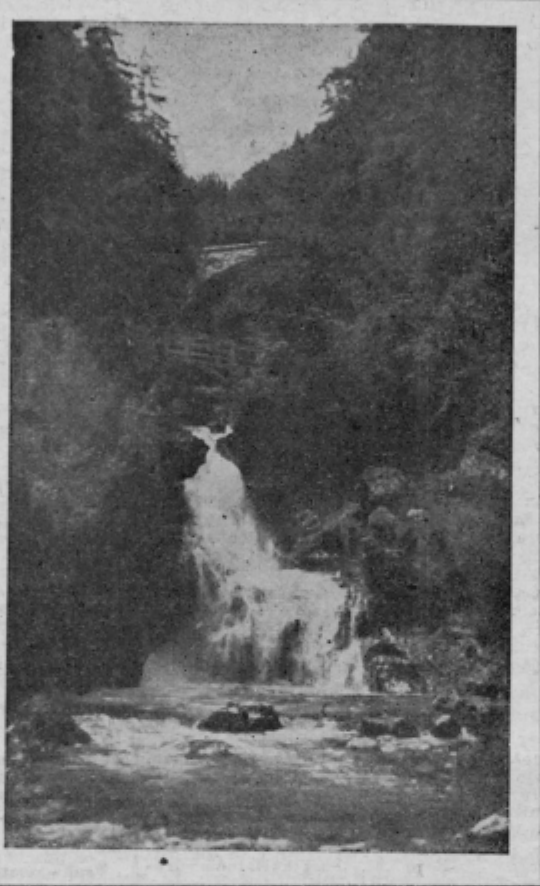
Občinstvo, ki je napolnilo dvorano, če smemo na pol v zemljo zidani prostor tako imenovati, je hvaležno ploskalo. Želimo, da bi se slične predstave čimprej vršile v vse prepočasni rastjočem združnem domu. Tako bo v vsem ustrezno: marljivi režiserji, igralcem in gledalcem.

-oa.

seg našega Vestnika ne dopušča, da bi po zaslugi še podrobno poročali o poteku otvoritve in o razstavi sami. Sumarično ugotavljam, da je bilo po nedvomno dolgotrajnih pripravah in preudarkih vse kakor po uri točno, skrbno, uglajeno. Že prospekt je vsebinska in tiskarska mojstrovina; izbira, izvršitev in razpostava vseh objektov v čudovito restavrirani dvorani je nazorno ustrežna in ukusna. Gostje so se zbrali v prelepi slavnostni dvorani in so po dostojanstveni otvoritvi razstave v razstavnih dvoranah občudovali njeno bogastvo in umno zaokroženost. Inicijativni odbor z vsemi sodelavci se je pokazal v svetli luči; vsi po vrsti — imenoma jih tu ne navajamo — so se izkazali: uprava, znanstveniki, umetniki, inženirji, tehniki, organizacije, tovarne, obrtniki, grafiki, estetikarji...

Želimo in upamo, da se za sestavo ostalih oddelkov zberejo in združijo prav taki kadri! Na pozive muzeja pripevajte vsak svoj delež, atom. Majcen so atomi; vemo pa, da je v njih vezana silna energija, ki jo je treba le sprožiti. Sprožite jo!

V današnjih burnih časih še pogostejše izgovarjamo besedo — Domovina! S to besedo povemo vse: Naša zemlja in ljudje, mesta in vasi, naše morje, goré in nižave, razsežni gozdovi in brezmejna polja valujočega klasja. Mislimo na človeka, ki seje, gradi in ustvarja človeka, ki bogati narodu kulturo, ki spreminja obličje rodne grude. Domovina je v srcu rudarja, ki grebe njej v globino, polni dušo kmetu, ko z roko zamaha pri setvi, mati jo vidi otroku v očeh. Vsak skritven kotiček, tolmunček v potoku in val na obali, skalni vršaci, stolpiček v pečeh je del Domovine.

Novo kulturno-umetniško društvo
„Mirko Koželj-Rogelj“ v Celju

Nekaj dni pred veliko obletnico Osvobodilne fronte, so se zbrali namenečenci vseh prodajalnih Ljudskega magazina v Celju, da ustanove svoje lastno Kulturno-umetniško društvo. Povezanost kolektiva dramske sekcije, ki je doslej delovala v okviru SKUD »France Prešeren« je pritegnila širok krog sodelavcev, ki bi se radi izživljali tudi v drugih panogah ljudske prosvete. Zato je vsak dan stopnjevala želja, ustanoviti lastno društvo, ki bo imelo med drugim tudi nalogo, zajeti v svoj okvir čim več trgovskih nameštencev, tistih, ki se še do danes niso nikjer udeleževali.

Ustanovnega občnega zbora se je udeležila tajnica Mestnega odbora Ljudske prosvete Celje, tov. Frece Marica. V svojem referatu je navzočim pojasnila pomen in vsebino Ljudsko prosvetnega udejstvovanja, jih seznanila s »Statutom« Ljudske prosvete Slovenije, ki je bil sprejet na II. kongresu LPS. Ob koncu je vse navzoče

NOVO LUTKOVNO
GLEDALIŠČE V CELJU

V Industrijsko kovinarski šoli Tovarne emajlirane posode v Celju so poleg ostalih tekmovalnih nalog v šestih mesecih tekmovali na čast 10. obletnice OF ustanovili lutkovno gledališče. Gojenci so se pod vodstvom Košutnika Ivana že pred meseci oprijeli te zamisli. S tem, da se jim je namerna posrečila, je Gaberje dobilo potrebno zabavišče za naše najmlajše. Prva predstava lutkovnega gledališča je bila na sam praznik Fronte.

Za krstno predstavo so izbrali igro »Tonček in trije razbojniki«, ki jo je prvič igralo poklicno partizansko lutkovno gledališče v Črnomlju. Glave lutk je izdelal akad. kipar Lavrič iz Ljubljane, vse ostalo pa so naredili gojenci sami. Obenem s prvo uprizoritvijo pripravljajo že drugo »Polet na Mars«.

Zgledna diletantska gledališka predstava
IZUD Griže: „Glavni dobitek“

V nedeljo 15. t. m. je IZUD Griže v okviru tekmovalnega čast 10. obletnice OF priredilo v režiji tov. Miheka Lipahov »Glavni dobitek«. Igra sama, ki s svojo besedno in situacijsko komiko precej spominja na Nušičeve komedije, čeprav brez nekaterih njihovih drugih oblik, je danes precej anahronistična. Napisana je bila za krmo vsem neštetim gasilskim, sokolskim in drugim »naprednim« diletantskim odrom širom naše mile očetnjave in v tolažbo vsem neštetim siromakom, ki so zaradi »tiskovne pomote« ostali brez milijončka... Da je režiser znal celo iz te matajematijske izkušnje in kar dovolj plastično izoblikovati sodoben predznak ideje, štejemo prireditvi najbolj v dobro in v to smer naj bi bila obrnjena pozornost in prizadevanje vseh režiserjev vseh podobnih iger, če jih in kadar jih in dokler jih bodo zaradi pomanjkanja mernejšega zabavnega repertoarja še izbirali...

Drugo, kar je treba na ves glas pohvaliti, je pri nas kar neverjetno dej-

stvo da se je igra pričela na minuto natanko ob določeni uri. Dokaz discipline! Tudi odmori so bili čisto kratki, res samo zareza med dejanji. Še bolj skrajšala jih je pesem, ki so jo igralci lepo zapeli za spuščeno zaveso in je bila zase užitek. Naj je to v Grižah že navada ali pa je bil samo spontan domislek, — vreden je pohvale in posnemanja!

Seveda od diletantov, čeprav so v Grižah doma, ne moremo zahtevati, da bi bila igra v vseh podrobnostih brez vsake hibe in napake. Stvarna kritika jih mora ugotoviti, prizadeži pa potem poskušati, da jih čimprej odpravijo. Tako bi bil na primer moral profesor, ta tip življenju tujega, od revščine zagrenjenega učenjaka, ki ima poleg tega v svoji knjižnici še v zeleno steklo vezan izvod slikovke, ostati tudi v spremenjenih razmerah psihološko enotnejši. Njegovo prerodenje je bilo kar preveč temeljito, njegova gimnastika kar zaresna. Zato pa je bil tem prepričljivejši in resničnejši na odločilnem mestu v zadnjem dejanju in je tudi sicer rešil svojo nelahko vlogo odlično. Isto velja za njegovo ženo, ki je prikazala celo klaviaturo med vsakdanjo sivo resničnostjo in sijajnimi sanjami razdvojene ženske. Mladostnejša obleka (pri milijonarjih se temu pravi toaleti) bi bila grotesko še bolj povzdignila. No, s svojo imenitno gosposko držo je bila v ključu temu sijajna. Resolutna profesorjeva sorodnica je bila za svojih 50 let nekoliko premladega obraza, je pa odnesla največje ploskanje. Hvaležna vloga. In majceno dialektu bi se ji bilo prileglo. Posrečena sta bila tudi dolgi sosed in njegova žena, enako bankir, ki pa je nastopil premalo »hohštaplersko«. Berač je rutiniran igralec; njegova igra v igri je zapeljiva, nevarna, pa jo je rešil presenetljivo harmonično in nevsiljivo. Srečna zaljubljenca preko vseh težav sta opravila svoji vlogi kar zadovoljivo; morda sta bila za spoznanje prenaivno podana, posebno bančnikova hčerka bi bila morala biti za ščepec bolj mondana gospodična in ne tako pristržno simpatična in domača. Končno treba omeniti še služkinjo, ki je kot dobrodušna kmečka punca rešila svojo skromno in nezahtevno vlogo kar dobro.

Igra je bila lepo ubrana, besedilo gladko, šepetavca sploh ni bilo čuti. Kretanje, mimika — posebno ženskih vlog — so bile na nekaterih mestih naravnost sijajne, nikjer pa neprimerne. Tempo igre je bil živahno razgiban, jezik in izgovor prav dober (profesorjev sin mestoma malce prehitel), posameznosti pa bi bilo treba seveda še izbrusiti. Priporočljivo bi bilo, da povabijo vse igralne družine, ne samo griška! — vsaj k prvim bralnim vajam slavista, ki jim bo dal primerenih navodil za izreke ali še bolje, naj bi Okrajna ljudska prosveta poskrbela v posamejnih središčih za kratke tečaje o slovenskem pravorečju, ki nikakor ni tako lahko, kakor se na splošno misli. Jezikovna kultura je važno merilo splošne kulturne stopnje!

Predstava je bila tudi ob dosti strogem merilu nadpovprečno dobra. Da imajo Grižani za odersko umetnost res zelo mnogo smisla, kažejo tudi priprave za njihovo letno gledališče, ki obeta postati, ko bo dograjeno, eno najlepših letnih gledališč morda v vsej državi!

E. T.

Prosvetno delo gasilcev iz Paríželj

Pretekli teden so na odru Prosvetnega doma v Braslovčah igrali člani gasilske čete iz Paríželj-Topolje štiri-odjanko »Legionarje«. Igra je režiral tov. Polanc. Gledalci so bili zadovoljni in igralce nagradili s pohvalnim ploskanjem. Uspeh igralcev je tem večji, ker so to večinoma kmečki ljudje in so po težkem fizičnem delu nategnili svoj delovni čas pozno v noč.

Ustanovili so tudi glasbeno skupino, katero vodi tov. Germadnik, ki je s člani zelo zadovoljen. Naučili so se že okoli 20 klasičnih del. Pripravljajo tudi spevoigre od Franceta Marolta. Gasilska četa obeta lepe uspehe pri prosvetnem delu v braslovški okolici.

J. F.

Na Vranskem so igrali
Nušičevo „Gospo ministrovko“

V soboto so na Vranskem znova nastopili. Sindikalno kulturno umetniško društvo je v tekmovalju za 10. obletnico OF pripravilo Nušičevo »Gospo ministrovko«. Uprizoritev je spet enkrat do srca razveselila Vrančane. Poleg znanih igralcev so nastopili še mladi, kar dokazuje, da diletantska delavnost na Vranskem dobro uspeva.

Celjski mladinski oder bo
nastopil v Ljubljanski drami

Kratko pot, ki so jo dosedaj naredili člani mladinskega odra v okviru celjskega Mestnega gledališča, kaže lep napredek, je odraz vztrajnosti in beleži lepe uspehe. Ni slučaj, da je mladi kolektiv že s prvo uprizoritvijo nastopil v Mariboru in v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani, temveč je do kaz prizadevne umetniške sile vseh sodelujočih. Vse preradi nekateri očijo preveliko pozornost časopisne kronike Mladinskemu odru in zamerijo »protežiranju« nekaterih oseb, vendar ne moremo mimo razveseljive novice, da bodo Celjani z Gorinskovo »Rdečo kapico« nastopili v Ljubljanski Drami. To gostovanje, ki si ga Celjani lahko štejemo v čast, je v priznanje vsem gledališkim delavcem od tehničnega osebja, preko igralcev do vodstva. Vsi s pohvalno ljubeznijo gojijo ta gledališki prirastek, da jim lahko vsi v Sloveniji zavidejajo.

Člani Mladinskega odra bodo v Ljubljani gostovali dva dni (sobota, nedelja), Ljubljanski umetniki pa bodo v Celju nastopili s Kreftovimi »Celjskimi grofi«.

V torku pa bo v Mestnem gledališču premiera Zweigovega »Siromakovega jagneta«, ki bo druga uprizoritev poklicnega ansambla v letošnji sezoni. Igra jo režiral pošttrvovalni režiser Tone Zorko. Od obeh ansamblov pričakujemo uspeha in priznanja, ki ga vsekakor zaslužita.

VEČER NARODNIH PLESOV

Sindikalno kulturno umetniško društvo »Slava Klavornac iz Maribora bo priredilo tudi letos turneje svoje folklorne sekcije po Sloveniji in Primorski, kot jo je že lanske leto z velikim uspehom izvedla. Ob začetku svoje turneje bo gostovala v soboto 12. maja 1951 v Celju, kjer priredi v dvorani Doma ljudske prosvete ob 8. uri zvečer »Večer narodnih pesmi in plesov«. Pri nastopu sodelujejo folklorne skupine v originalnih narodnih nošah in vaški kvartet. Na sporedu so: koroški, gorenjski, štajerski, panonski, banjaški narodni plesi in kola. — To gostovanje bo gotovo za Celjane pomemben kulturni dogodek, posebno še, ker v Celju ta panoga kulturno-umetniškega udejstvovanja še ni dovolj razvita.

Koncert Komornega pevskega zbora

Če pribijemo, da je Komorni perški zbor v Celju važen kulturni činitelj našega mesta, smo le izrazili misel, ki jo je izrekel marsikateri ljubitelj slovenske pesmi dne 27. aprila t. l., ako je prisostvoval koncertu, ki se je vršil v počastitev 10. obletnice OF v dvorani Mestnega gledališča. Nastopili so s programom, ki je obsegal partizanske, umetne in narodne pesmi. Glasovno lepo ubran zbor ima posebno solidno podlago v basih. Številno občinstvo je sledilo lepeму prednašanju z največjo tankočutnostjo in so bili tako zborovodja Egon Kunej kakor pevci deležni največjega priznanja in odobravanja.

KULTURNA DELAVNOST V SV. JURIJU OB TABORU

Zadnji teden se mnogo govori v Sv. Juriju o igri »Na smrt obsojenec«, katero so igrali domači diletanti. Igra so združili z ostalim programom v počastitev 10. obletnice OF. Vaščani si želijo še več takih prireditev in se o izvajalcih zelo hvaležno izražajo.

M. L.

LJUDSKA UNIVERZA

CELJSKI STROP NAŠ NAJLEPSI SPO-

MENIK V CELJU

Predavanje bo na I. gimnaziji — drugo nadstropje — v Celju — četrtek 17. maja 1951 ob 19.30. Predaval bo ravnatelj muzeja Anton Stupica. Predavanje bodo ponazarjali slike — episkop.

V dveh zanimivih predavanjih nas je prof. Orožen Janko seznanil z zgodovinskimi in zemljepisnim razvojem mesta Celja in okolice. O razvoju in zgodovinski bogati preteklosti našega mesta priča mnogo spomenikov, starih stavb, razni napisi, arhivi, zapiski, spomini naših prednikov, ustna izročila, mnoge umetniške slike in umetniško vredni spomeniki. Tak umetniško visokoreven, evropsko pomemben in znan kulturni spomenik slikarske umetnosti 17. stoletja je Celjski strop v Mestni grofiji.

Celjski strop uvrščamo med najznačilnejše umetnostne spomenike iz začetka 17. stoletja na Slovenskem. V Celju predstavlja najzlahtnejšo umetnino zlasti iz področja posvetne umetnosti. Mnogi inozemski in domači znanstveniki, umetniki in poznavalci svetovne kulture občudujejo sočnost in sveto slikarskih motivov, kombinacije barv in figur, doganost perspektive in nepozabno umetniško skladno učinkovitost umetniškega stropa.

Ali Celjani sami vemo za vse to, ali poznamo dovolj to našo domačo umetnino? Če ne, se bomo na predavanju ob gledanju slik z njo temeljito seznanili; če nam je umetniški strop poznan, nam bodo izbrane predavateljeve besede omogočile ponovno in umetniško globlje doživeto spoznanje te naše umetnine. Izrabimo zato priliko k temu, ko je s predavanjem nudi ljudska univerza in se udeležimo tega predavanja.

V MEDLOGU

bo predaval v petek 18. maja 1951 ob 20. uri prof. Švare Ivo o temi: »Razvoj in vzgoja šolskega otroka«.

Najboljše kar lahko nudimo našim otrokom je dobra vzgoja. Gotovo želite in hočete vsi starši vzgojiti svoje otroke čim bolje, a vam to vedno ne uspeva. Mnogo vzpodbud in misli za sodobno vzgojo naših otrok nudi navedeno predavanje, zato se ga udeležite vsi starši. Pripravite tudi vprašanja glede vzgoje otrok — po predavanju bo predavatelj na vprašanja odgovarjal.

Po Laškem in med Laščani...

Laško je bilo in ostane na daleč znano mesto. Nič in veliko se je spremenilo v prijaznem gnezdu ob vznožju Huma, ki ga osvežuje bistra Savinja. Huma bujnih prirodnih lepota, ki ga obdaja, je ostal neizpremenjen. Pomlad letošnja, lanska in slehera pred leti, bodri Laščane, njih delo plačuje jesen in v zimskem počitku si zopet želijo poletja. Laško svojih lepota ne skriva zase. Laščani so v tem pogledu kot Goethe, ki pravi, da je mučno veselje in srečo uživati sam. Vsako leto spomlad prihajajo ljudje od blizu in daleč. Do pozne jeseni si nabirajo moči za duh in telo. Topli vrelci, izletne točke in gostoljubnost Laščanov jim tega nudijo na pretek. So se morda Laščani v bistvu izpremenili? Morda. Je nekaj takih, ki so svojemu rojstnemu mestu natisnili nekrolog. Brskajo po preteklosti, primerjajo današnje mesto z pogreznjeno Atlantido, si zakrivajo oči z rokami in še meže povrhu, hkrati pa oznanjajo veliko vstajenje »mrtveca«, ki morda bolj krepko kot kdaj koli živi.

LASKO ZVIŠKA

Pred leti je španski revolucionarni pilot dejal svojim tovarišem: »Ne pozna domovine, kdor je ni videl iz zrakoplova.« Laščanom tudi Viktorju Hugoju ni treba zavidati pogleda, ki mu ga je nudil Pariz s stolpov Notre-Dame. To prednost Laščani in gostje spridoma izkoriščajo. Kratkotrajna pot navkreber, med duhtečimi šopi svišča, ali kakor ga imenujejo »humski rožmarin«, in najrazličnejših cvetk, pripelje »hribolazca« na vrh Huma. Če si tu, pogled naokrog, navzdol in reci besedo: Domovina. — Zapele ti bo srce. Spodaj, a tik pred nogami, močno utripajo življenja mesta. Cel glasovi se jasno čujejo zgoraj. Ded moj, se je kaj spremenilo od takrat, ko si ti zrl od tu navzdol? Zakaj vpraševati tako daleč nazaj? Že lanska Vrgred bi letos mnogo povedala. Pogled drsi s tokom Savinje in boža oba brega.

V Debru razširjena transformatorska postaja razpreda svoje tanke niti čez polja do sleherne strehe. Številni novi drogovi nosijo na številne grčice, v zakotne globoče svetlo luč. Nova je ponosna stavba tik poleg postaje v Debru in zopet druga ob cesti v Rečico pri zdravilišču. Neumorno sopiha mali vlak iz Hude jame na postajo in vozi črno zlato, katerega so izkopali rudarji, letos spet najboljši v Sloveniji. Toda tam pri zdravilišču nekaj manjka. Mostu, ki je doslužil, predno je sploh za kaj služil, nima na vesti tok narasle Savinje? Tudi kopaliških ut ni več. Razjedel jih je čas. Vesna, ki bo zopet po nekaj letih obiskala ta kraj, bo na tem mestu našla moderno odprto kopališče. Desno od ceste, ki pelje v Celje, sameva nezaceljena vojna rana, neuporabne porušne hiše. Po sto letih južne železnice postaja ravno ni ponos Laščanom. Opuščena vremenska hišica kmalu ne bo več oznanjala dežja z mokro streho, temveč z resničnim barometrom. Na križišču pri vagi se spet ustavljajo ljudje pred kačipotom. Prosvetni dom, ki se je vsa leta po vojni odlikoval ravno po nekulturnem izgledu, se je pomladil. Spomenik žrtvam fašizma je mestu okras in dokaz spoštovanja ter večnega spomina padlim iz obdobja težkih in veličastnih dni. Pod šmihelom se razgleduje široka stavba, last rudarjev. Zgornja in spodnja tekstilna tovarna neumorno obratujeta. Ostanki ran v središču mesta so deloma zaceljeni, deloma se še celijo. Za to skrbijo mesečni skupni in posamični. Železniški most daje še vedno izredno priliko potnikom, da si mesto lahko v miru in dobrih pogledih, ko počasi in previdno sopihajo vlaki čezenj. Pivovarna danes kot nekoč navdaja Laščane s ponosom, le s »Stadionom« onkraj proge je druga pesem. Toliko o Laškem zviška, sedaj pa se spustimo vanj in pojdemo

PO LASKEM MED LASKANE

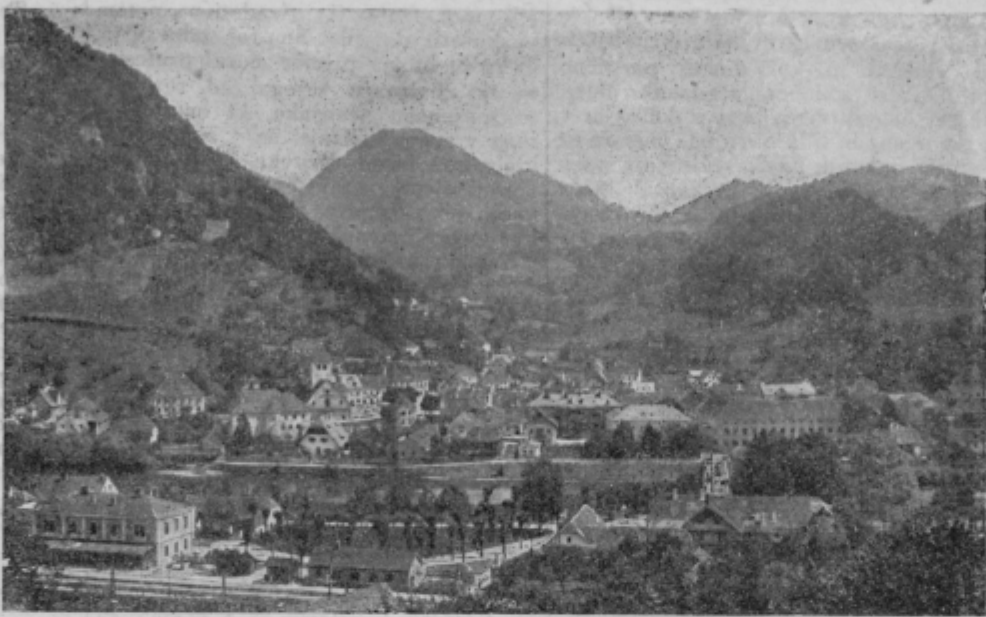
Laščani so nemara preveč skromni in ne razbojnajo svojih uspehov v svet, da bi se pohvalili. So pa na drugi strani preveč občutljivi in hitro zamerijo, če se kdo »obregne« v kako malenkostno napako. Pravijo, da njihov uspehi zdajče odtehtajo drobne madeže in to drži. Operimo »greh« in povejmo tisto, kar se bo Laščanom v dobro štel:

PROSVETNI DOM IN SPOMENIK ŽRTVAM

Laško je v primerjavi s Celjem v pretekli vojni mnogo več trpelo. Sedaj Prosvetni dom je Nemcem služil za kasarno. Strop je prepuščen vodo. Oder je bil razdejan, okolica onesnažena, notranjost zanemarjena. S popravili so odlašali od leta do leta, letos pa so se odločili. Za delo je prijel tov. Jelen. Telovadna zveza je prispevala 100.000 din, silvestrovanje je vrglo 40.000 din, dodajmo še krepko

voljo nekaterih Jelenovih in Salabaličevih sodelavcev in madež je bil odstranjen. Dom je prenovljen, le oder je treba tehnično še izpopolniti in bo tak, če ne boljši, kot pred desetimi leti.

V prelepem parku pred Domom so Laščani postavili spomenik žrtvam NOB. Menda ni Laščana, ki ne bi dal svojega deleža, vendar so nekateri še posebno zaslužili pohvalo. Če je spomenik danes med najlepšimi v državi, potem je to velika zasluga tov. Križnika. Bilo bi treba omeniti še mnoge, bilo bi jih kar precej in ne bomo mi zamerili če jih nisem, ker njih delo je bilo posvečeno žrtvam, ne pa želji za pohvalo. (Slike spomenika zaenkrat žal ne moremo objaviti, op. ur.)

LASKI BOGATINI

Hm, čudno zveni? Drži pa le. Da ne boste ugibali, kdo so ti podjetniki in finančniki, vam kar naravnost povem: Mestna gospodarska podjetja. Kar dvajset jih je. Od otroške restavracije pravzaprav od babice do pokopališča. Svoje zdravje, skrb za vodo, obutev, obleko, pohištvo, gradnjo, pijačo in jestvino, brade in pričeske in še marsikaj drugega prepuščajo Laščani Mestnim gospodarskim podjetjem. Voda, ki jo pijejo, izvira nad Rimskimi Topilcami, cevi pa so enkrat dokonec popravljene, da imajo tudi oni na klančih dovolj vode. Zgradili so dve hiši, mrtvašnico, mizarsko delavnico, obnavljajo hiše privatnikov, v ponedeljek so začeli popravljati cesto onkraj mostu, kar bi bila dolžnost Cegrada. Letos so podjetja imela že 16 milijonov din prometa in nič manj kot milijon in 200.000 din dobička. Podjetje ima v oskrbi 32 državnih zgradb. Poteguje se za temelje stanovanjske hiše pri pokopališču, ki jih je zgradila »Volna«, da bi nadaljevali započeto delo. Hotel »Savinja« ima tudi tujske sobe. V graščini je urejen muzej. Mesto je ozvočeno. Še mars-

kaj bi se dalo narediti, če bi imeli materiala in delavcev.

KULTURNA DELAVNOST OŽIVLJENA — PROSVETA

»Šele sedaj,« bo kdo dejal. In kdo je kriv, da šele sedaj? Precej tisti, ki to pravijo sami. Hvaliti tisto kar je bilo, pri tem pa pritisniti na zavoro pri današnjem kulturnem življenju se pravi v svojo škodo... Končno so se Laščani zedinili in brez ljubosumnega strankarskega poleta iz predvojnih časov zaorali prosvetno njivo. Kulturno umetniško društvo »Peterček« se je z rudarskim društvom »Poženel« povežalo v ustvarjalno sodelovanje, ki danes že bogato žanje. Zbor obeh društev prednjači v okraju, folklorja je na višini. »Petercelovci« so se postavili z »Operacijo« Mire Pucove.

Laško je napredovalo tudi v šolstvu.

Nižja gimnazija je otrok novega časa. Ljudska univerza seje zrna znanosti med prebivalstvo. Zdravstvena prosveta, ki jo z agitacijske in zdravstvene strani vodi dr. Mrmolja, se povsod očitno dviga.

SE ENA ALI DVE O »SPODNJI CESTI« IN O »STADIONU«

Veliko nesnag pride v mesto pri voznih iz okolice. Vozniki s strani Marijagrade imajo le eno cesto in to »zgornjo«, dasiravno bi po spodnji prišlo v mesto manj blata in smeti, pa tudi krajša je do železniške postaje. Mestni odbor bo poskrbel, da se »spodnja cesta« popravi s plačanimi in prostovoljnimi delavci. Dela bo precej, ker je podvoz silno nizek. »Spodnje ceste« se drži drugi madež — stadion. — Šest let je tam nogometno igrišče »prisonjenec« k bregu. Laščani se spominjajo vročine borbe med »krompirčkarji« in »žogobrci«. Zmagali so zadnji, obljubili so, da bodo zgradili krasen stadion, a danes? Se za silo ni zbran. Sicer je v Laškem živahno, pa naj si kdo še tako zatiska oči.

J. K.

OBJAVE

OBVEZNO CEPLJENJE PROTI KOZAM

Po zakonu o zatiranju in preprečevanju širjenja nalezljivih bolezni objavljemo v Uradnem listu FLRJ št. 37-1948 pristopamo k zaščitenemu cepljenju proti kozam v letu 1951.

Proti kozam se morajo zaščiteno cepiti vsi otroci, ki so bili rojeni 1950 leta in januarja 1951. Revakcinirati, t. j. ponovno cepiti, se morajo vsi otroci, ki so doživeli 6 oziroma 7 let starosti, torej otroci, ki so leta 1950 pričeli hoditi v šolo in oni otroci, ki so dopolnili 12 let starosti.

Osmi dan po cepljenju se mora opraviti pregled cepljenih otrok. Cepili bodo krajevni zdravniki. Kraj in čas bo razviden iz lepakov na KLO in solah.

OLO Celje-okolica

Svet za ljudsko zdravstvo

ADAPTACIJE

Ker se je opazilo, da nekateri lastniki hiš ali pa upravitelji vrše razne adaptacije in novogradnje ne da bi prej prijavili, opozarjamo, da se mora vsaka adaptacija in druga gradbena dela prijaviti z eventualno potrebnimi gradbenimi načrti pri Gradbeni upravi poverjenosti za lokalno gospodarstvo. Vse informacije tehnične narave se dobe pri Gradbeni upravi, za izdelavo načrtov pa pri Projektburoju.

Zoper kršilce bo uveden upravno kazenski postopek.

PLAKATIRANJE

Ker se opazja lepljenje lepakov, raznih valbil in podobno po hišah, drogovi, ograjah, spomenikih in podobno, kar silno kvari lepoto mesta, opozarjamo, da je sleherno plakiranje dopustno le na zato določenih mestih.

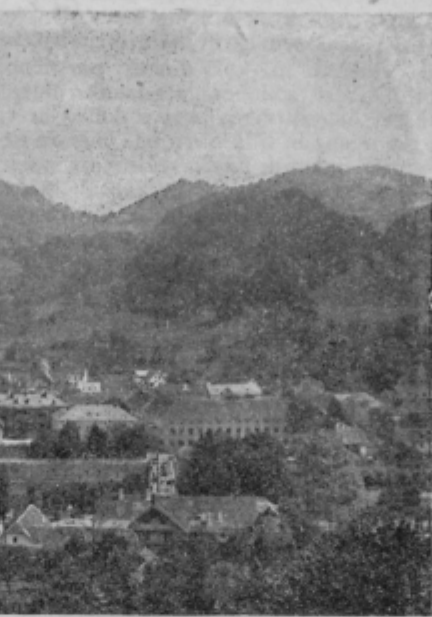
Zoper kršilce, ki teh navodil ne bodo upoštevali, bo uveden upravno kazenski postopek.

Vabimo lastnike hiš, ograj in vse, ki jim je lepota mesta pri srcu, da javijo kršilce poverjenosti za lokalno gospodarstvo. Plakatiranje po mestu izvršuje podjetje Javni nasadi in naprave.

VZDREZEVANJE REDA

Ker se dogaja, da neki stanovanke v strogem središču mesta goje perutino, zajec, prašiče itd., kar kvarno vpliva na snage in red v mestu, pozivamo in opozarjamo prizadete, da najpozneje v roku treh mesecev odstranijo iz strogega centra mesta navedene živali.

Za strogo središče mesta se smatra sledeča meja: Savinja do izliva Vogljane; Vogljana do izliva Koprivnice; Koprivnica do mostu

Laško je napredovalo tudi v šolstvu.

SE ENA ALI DVE O »SPODNJI CESTI« IN O »STADIONU«

Veliko nesnag pride v mesto pri voznih iz okolice. Vozniki s strani Marijagrade imajo le eno cesto in to »zgornjo«, dasiravno bi po spodnji prišlo v mesto manj blata in smeti, pa tudi krajša je do železniške postaje. Mestni odbor bo poskrbel, da se »spodnja cesta« popravi s plačanimi in prostovoljnimi delavci. Dela bo precej, ker je podvoz silno nizek. »Spodnje ceste« se drži drugi madež — stadion. — Šest let je tam nogometno igrišče »prisonjenec« k bregu. Laščani se spominjajo vročine borbe med »krompirčkarji« in »žogobrci«. Zmagali so zadnji, obljubili so, da bodo zgradili krasen stadion, a danes? Se za silo ni zbran. Sicer je v Laškem živahno, pa naj si kdo še tako zatiska oči.

J. K.

pri DES; Levstikova ulica; Gregorčičeva ulica, do mostu čez Sušnico; Sušnica do izliva v Savinjo.

Drugeje pa smejo rediti navedene živali samo v zaprtih prostorih, nikakor pa ne v stanovanjih, kletih in ostalih hišnih prostorih. Ravno tako se ne smejo živali prosti gibati.

Zoper kršilce, ki se po gornjih navodilih ne bodo ravnali, bo uveden upravno kazenski postopek.

MLO Celje

Poverjeničstvo za lok. gospodarstvo

OBISČITE TOMBOLO

SSD ŽELEZNIČAR V LJUBLJANI

Ker je bil dne 6. maja letovani dan, se je tombola SSD Železničar Ljubljana prelozila na dan 13. maja.

Na tombolo vozijo posebni vlaki iz Celja, Jesenice, Kranja, Novega mesta, Vrhnike in Kamnika.

VABILO

V okviru proslave praznika letalstva, ki je vsako leto 21. maja, bo Aeroklub v šostanju priredil 13. maja 1951 ob 14. uri letalski miting, na katerem bo sodelovalo motorno letalstvo, jadralno letalstvo, padalci, modelarji in vojno letalstvo.

Po programu sledi prosta zabava z godbo na pihalu.

Vse ljubitelje letalstva vabimo k obilni udeležbi.

Odbor.

AD »Kladivar« Celje

prireja

OTVORITVENI MITING v nedeljo 13. maja 1951 ob 10.30 dopoldne na atletskem stadionu ob Stritarjevi ulici (Lanovci)

Spored:

moški: 110 m, 100 m, 200 m, 1500 m, krogla, disk, koplje, kladivo, visina, palica, daljina, 4x100 m, ženske: 100 m, 200 m, krogla, disk, koplje, visina, daljina

OBJAVA

Ljubitelji operne glasbe ne zamudite operne predstave »Manon« v Mariboru v nedeljo dne 20. maja 1951.

Odhod iz Celja z brzim vlakom ob 9.23. Povratek iz Maribora z brzim vlakom ob 19.48.

Cena aranžmana 182 din. Prijave pri poslovalnici Putnik-a, najkasneje do 14. maja 1951.

Pohitite s prijavi.

OBISČITE ANSKI VRH

lepo izletno točko in dobro oskrbljeno restavracijo.

Se priporoča Deplihar

Novice is naših okrajev

IZ CELJA

ZA PRIJATELJA KONJSKEGA ŠPORTA

Po obnem zboru Kluba za konjski šport »Savinja« v Celju je večji del izvoljenih predstavnikov začel resno delati. Pohvale vredne je veliko prizadevanje J.A. predvsem majorja Radoviča in podpolkovnika Jovičiča ter ostalih oficirjev, podoficirjev in borev, ki z velikim razumevanjem sodelujejo. Njihovo sodelovanje daje pobude članom in verno v uspeh.

Zelo pereče vprašanje je dobiti primeren prostor za hipodrom. Prostor bi moral biti blizu, pripraven tudi za ureditev maneja in ostalih naprav.

Graje vredne je pasivnost nekaterih izvoljenih članov — funkcionarjev. Te bo treba izmenjati.

Seje upravnega odbora se vršijo vsak četrtek od 18. do 19. ure na OLO (soba št. 2-11). Komisija se sestaja po potrebi pol ure do ene ure pred začetkom seje. Teoretiški pouk je vsak četrtek od 15. do 16. ure v Titovi kasarni. Praktično jahanje pa vsako nedeljo od pol osmih do pol enajstih dopoldne. Zbirališče pred Titovo kasarno. Važna sporočila bo Klub objavil na oglasni deski hotela »Evropas«.

Klubu so prisločila na pomoč tudi podjetja. Potrošniška zadruga je darovala 5000 din, kar je posnemanja vredno.

Prijatelji konjskega športa na delo in uspeh bo tu!

F. R.

ZAPUŠČENO OTROŠKO IGRALIŠČE

Vsa večja naselja, predvsem pa industrijska, so zgradila z večjimi težavami lepa sončna otroška igrišča za svoje najmlajše. V Celju je bil prostor za otroško igrišče splošno že v stari Jugoslaviji. Načrti so predvidevali mali bazen, tuše, klopi itd. Okupator je te načrte prekrizal. Ostal je le prostor. Tega so leta 1948 zapolnili, naredili so vrtiljak in gugalnico. Tó so bili zlati časi za naše malčke.

Ker pa se ni nihče več brigal za igrišče, o teh rečeh ni več sledu. Še plot je polomljen. Sedaj na tem mestu igrajo dijaki iz šole, tu najdejo svojo pašo kokoši in to gledamo že nekaj let. Istočasno pa je otroško igrišče predmet sestankov AFŽ, izvedba pa ostane le vprašanje?

Naši otroci so potrebni prostora, kjer brez skrbi poskočijo po zeleni trati in se naužijejo svežega zraka. Njih matere pa bi po trudopolnem delu lahko poselele na bližnjih klopih.

Postavljene so sicer lične klopi v mestnem parku, vendar je tam za otroke prevlažno. Matere si ne upajo poslati otrok preko »smrtno nevarnega« mosta v park, medtem ko bi jih tostran Savinje lahko brez skrbi pustile.

Za popravilo nekdanjega otroškega igrišča na Savinjskem nabrežju bi bilo treba malo volje, nekaj denarja — le več razumevanja. Matere

CELJSKI KAJAKASI BODO PONESLI POZDRAVE OB ROJSTNEMU DNEVU MARŠALA TITA

Letos se bo ostalim stafetam, ki bodo ponesle pozdrave slov. naroda maršalu Titu, priključila še stafeta kajakaev Slovenije, vzdolž vseh slovenskih rek.

V torek dne 15. maja bo pri Kapucinskem mostu ob 9. uri zjutraj prejem pozdravov

FIZKULTURA

TITOVA STAFETA 1951

Kakor vsako leto bodo tudi letos fizikulturniki v tradicionalni Titovi stafeti ponesli pozdrave našemu Maršalu za njegov 59. rojstni dan iz vseh krajev naše domovine.

Ker je letos 10. obletnica vstaje naših narodov, ima prav v tem času Titova stafeta poseben karakter bratstva in enotnosti naših narodov.

V območju okraja Celje-mesto in okolica se bo Titova stafeta izvedla v torek dne 22. maja. Naloga vseh množičnih organizacij je, da se še danes pripravljajo na ta praznik. Pripraviti je treba svečan sprejem tekačev stafete, primeren program pred prihodom stafete in festičke, ki jih bodo poslali maršalu Titu. Pozdravna pisma, ki jih bodo poslale naše množične organizacije, podjetja, ustanove, zadrage, udarniki in racionalizatorji bodo vsebovale rezultate našega dela in obveznosti v izvrševanju plana. Rezultate bodo v čestitkah povdarjena tudi vloga tov. Tita, voditelja naše NOB in nove socialistične stvarnosti, ki genialno vodi naše narode kljub klevetniški kampanji Informbiroja v borbi za mir in enakopravnost vseh narodov na svetu.

Titova stafeta bo v naših dveh okrajih potekla iz krajev, ki so pomembni iz NOB in naše socialistične izgradnje. Potekala bo skozi vse važnejše kraje po številnih lokalnih progah, v katerih bodo sodelovali mladinci in mladine, pionirji, pionirke in članstvo telovadnih in športnih društev, mladinske organizacije, sindikati in obvezniki predvojske vzgoje.

Objavljamo glavne proge, kjer bo potekala Titova stafeta s časovnic:

Glavna proga: Konjice 9.20, Vojnik 10.05, Celje 10.35, Prihod. Odhod Celje 10.55, Laško 11.30, Rimske Toplice 11.54, Zidani most 12.20.

OGLASI

PRODAM trodelne posteljne vložke. Naslov v upravi.

PRODAM silvalni stroj, malo rabljen, starejšega tipa, z okroglim čolnikom. Naslov v upravi.

PRODAM pocinkan nov bojer okrog 150 l za domači vodovod. Oprenik, Odpokup podjetje, Šostanj.

PRODAM po ugodni ceni kopalno bano iz pločevine in razne predmete. Naslov v upravi.

PRODAM fino črno suknjo za močno postavo. Naslov v upravi.

PRODAM nov zapravljivček, dvosedelni, sadni mlin s kamni na motorni pogon, škroplilnico za sadje ali hmelj, prevozno s konjem. Naslov v upravi.

PRODAM streptomikcin. Naslov v upravi.

KUPIM otroški tricikel se v dobrem stanju. Naslov v upravi.

ZAMENJAM ajdovo moko za krompir. Naslov v upravi.

ZAMENJAM jabolčnice za strešno opeko. Pevec Jakob, Store, Sv. Lovrenc.

ZAMENJAM nedograjeno hišo z 1,5 ha zemljišča, mlad sadovnjak na sončni legi 4 do 5 km od postaje Celje za enakovredno hišo na Hudinji ali Novi vasi. Naslov v upravi.

ZAMENJAM lepo enodružinsko stanovanje (velika kuhinja in velika soba) s pritlikinami v bližini Celja za enako v mestu. Informacije: Ekonomija, Lava 9.

IZGUBIL sem hranilno knjižico, v kateri je bilo še poleg vloge 8000 din. Prosim naj-

kajakaev Savinjske doline. Prejeta bo tudi stafeta palica s pozdravi ljudstva obmejne Koroške in Štajerske.

Kajakaši Maribora bo bodo ponesli vzdolž Drave do Ptuja, od tam pa z motorjem v Celje.

Celjski brodarji pa bodo ponesli pozdrave po Savinji in Savi do Zagreba. V Radečah se jim priključijo še kajakaši iz Ljubljane. V Zagrebu pa bo predaja pozdravov iz Slovenije hrvaškim kajakašem.

Celjane vabimo, da se te svečanosti udeležijo v čimvečjem številu.

CINKARNA NA ČAST OBLETNICE OF

Tekmovanje na čast 10. obletnice OF je razgibalo delavce in nameščence Cinkarne. Kolektiv je v ta namen prispeval 3.000 prostovoljnih delovnih ur.

IZŠOSTAJA

V PRIHODNIH DNEH BO LETALSKI MITING

Aeroklub iz Šostanje bo na čast Dneva jugoslovanskega letalstva priredil 13. maja velik letalski miting. Sodelovali bodo modelarji, jadralno letalstvo, motorno letalstvo, vojno letalstvo in padalci iz letalskega centra Slovenije. Za Dan jugoslovanskega letalstva pripravila Aeroklub tudi manjšo razstavo in predavanje o letalstvu.

IZŠMARTNEGA OB PAKI

SVEČANA PROSLAVA 27. APRILA

Šmarčani so proslavo praznika OF združili z otvoritvijo spomenika padlim borec, za katerega so dve leti zbirali sredstva. Projekt spomenika je izdelal ljubljanski arhitekt Valentič. Izdelan je iz krasnega marmornja in je visok 7 metrov. V spomenik je vklesanih 96 imen žrtv. Zasluge za postavitev nosijo številni člani množičnih organizacij, predvsem pa tov. Piršt, predsednik organizacije ZB ter vsi kolektivi iz bližnje okolice.

Slavnostna otvoritev je bila depoldna. Navzočih je bilo nad 1000 ljudi. Ob tej priliki je major JA Mehle izročil tudi spomenice svojim padlim žrtvam. Vod vojakov je izstrelil tri častne salve. Gostje in predstavniki množičnih organizacij so položili pred spomenik vence. Domači pevci so zapeli žalostinko, godba iz Nazarij pa je ves čas igrala.

Popoldne je šolska mladina izvedla predstavo v dvorani Ljudske prosvete. Sodelovali so tudi člani kulturno-umetniškega društva.

IZ PREVORJA

DOBRO SO SE ODREZALI

Tudi na Prevorju ni ostalo tekmovalce na čast obletnice OF brez uspeha. Popravili se poslopije nekdanje prevorke šole. V njem so namestili posvetovalnico za matere in otroke, frontalni kotiček in zobno ambulanto. Prispevali so 225 prostovoljnih ur. Stroške so krili s prostovoljnimi prispevki članov OF. Svečana otvoritev frontnega kotička je bila na predvečer proslave. Ta večer so zazgali tudi kresove. V nedeljo po prazniku so izvedli kulturni program, katerega čisti dobiček je namenjen za nadaljnja dela v bližnji šoli.

KLADIVAR — RUDAR (Trbovlje)

2 : 2 (2 : 0)

Na delovni praznik 2. maja je gostovalo po daljem odmoru ligo moštvo Rudarja, član II. zvezne lige. Lep sončen dan je privabil na Skalno klet več